

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝١٠٥
 وَفَرَأَيْنَا فَتَرَفْنَا لِتَفَرُّاهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَلْنَا تَنْزِيلًا ۝١٠٦
 قُلْ أَمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ۝١٠٧ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا
 إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ۝١٠٨ وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ
 خُشُوعًا ۝١٠٩ قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ
 الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ
 ذَلِكَ سَبِيلًا ۝١١٠ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
 شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِّ وَكَبِيرًا ۝١١١

۱۸ سُورَةُ الْكَهْفِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ
 لَهُ عِوَجًا ۝١ فَيَمَّا لِيُذْذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ
 الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ۝٢
 مَا كَثُرِينَ فِيهِ أَبَدًا ۝٣ وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۝٤

105. Biz bu Kur'an'ı (insanlara doğru yolu gösterecek diye) gerçek bir amaç için indirdik. O da, bu amaç uyarınca muhatabına ulaştı.¹ Sana gelince; biz seni ancak bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik.²

¹2/91, 10/108, 17/9, ²2/119, 19/97

106. Ayrıca biz bu Kur'an'ı, insanlara uzun süreye yayarak okuman için onu kısım kısım indirdik. Bunun için de sana bu vahyi yavaş yavaş indirdik. ²/97, 25/32-33, 26/192...195

107. De ki: "Bu vahye/kuran a ister inanın ister inanmayın! Şu bir gerçek ki, bundan önce kendilerine ilahi bilgi verilmiş olanlar, kendilerine ayetlerimiz okunduğunda hemen yüzüstü kapanarak secde ederler." ²/256, 18/29

108. Ve derler ki: "Rabbimizin şanı ne yücedir, ona boyun eğerez! İşte Rabbimizin son mesaj ile ilgili vaadi gerçekleşmiş oldu." ²/255, 40/64, 59/23

109. Ağlayarak tekrar yüzüstü secdeye kapanırlar ve okunan ayetler, onların saygı ve bağlılıklarını artırır. ³/30, 14/14, 48/9

110. De ki: "İster Allah diyerek dua edin, ister Rahman diyerek dua edin.¹ O'na, bu isimlerden hangisiyle yalvarırsanız yalvarın bütün güzel isimler ona aittir.² Ama dua da/namaz da ne sesini yükselt ne de tamamen kıs. Bunun ikisi arasında bir yol tut.³

¹2/285-286, 3/8-9, 23/109, ²7/180, 20/8, 59/24, 7/55-204-205

111. "Bütün övgüler, hiçbir çocuk edinmeyen ve hükümrانlığında hiçbir ortağı bulunmayan; acze düşmediği için herhangi bir veliye dosta ve yardımcıya ihtiyacı olmayan Allah'a mahsustur de.¹ Layık olduğu şekliyle onun büyüklüğünü tekbir getirerek yücelt!² ¹14/8, 18/1, 34/1, 35/1, ²87/15

18. KEHF SURESİ

Kur'an okuyacağın zaman, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın. ¹⁶/98
 Rahmeti sonsuz merhameti sınırsız Allah'ın adıyla.

1. Bütün övgüler, kuluna bu kitabı/kuran ı indiren ve bunda hiç bir tutarsızlığa yer vermeyen Allah'a aittir. ⁶/1, 17/111, 34/1, 35/1, 4/82, 15/9

2-3. Aksine dosdoğru kıldı ki katından gelecek şiddetli bir azap ile kâfirleri uyarsın ve inanıp güzel ve doğru işler yapanları da içinde ebedi olarak kalacakları güzel bir ödülle müjdelesin. ²/23, 11/13, 17/88, ⁶/48, 9/21, 19/97, 36/11

4. Ve de "Allah çocuk edinmiştir." diyen kimseleri uyarsın diye. ⁴/171, 19/88...93

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِابْنائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنَّ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ عَلَى آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾ إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾ وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾ أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾ إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾ فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَى الْحِزْبَيْنِ أَحْصَى لِمَا لَبِئُوا أَمَدًا ﴿١٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾ وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُو مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا ﴿١٤﴾ هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

5. Oysa ne onların ne de atalarının bu konuda hiçbir bilgileri yoktur. Ağızlarından çıkan ne dehiset bir sözdür öyle! Onlar yalandan başka bir şey söylemiyorlar. 6/93, 11/18-19, 10/69

6. Şimdi onlar bu hadise/Kur'an'a inanmıyorlar diye onların arkasından üzülp kendini helak mi edeceksin? 7/185, 45/6, 77/50, 26/3, 35/8

7. Biz yeryüzünde göz alıcı güzellikler meydana getirerek kim daha iyi ve güzel işler ortaya koyacak diye onları sınamak istedik. 10/14, 67/2

8. Zamanı geldiğinde biz yeryüzündeki tüm güzellikleri kupkuru toprak haline getiririz. 10/24, 16/65, 41/39

9. Yoksa sen mağara arkadaşlarını ve anıt kitabeyi çok mu hayret verici buldun. 13/5

10. Hani zamanın birinde bir kaç imanlı genç mağaraya sığınmış ve şöyle dua etmişlerdi:

– Rabbimiz, bize katından bir rahmet bahşet ve bize içinde bulunduğumuz durumdan kurtaracak bir çıkış yolu göster. 28/21-22

11. Onları mağarada yıllarca süren derin bir uykuya daldırdık. 18/25

12. Sonra onları uyandırdık ve iki gurubun orada ne kadar kaldıklarına dair tartışmalarına şahit olduk. 2/259

13. Şimdi biz sana onların haberini gerçek bir amaç doğrultusunda aktarıyoruz. Onlar, Rablerine iman etmiş gençlerdi. Biz de onların inançlarını güçlendirmiştik. 58/22

14. Ve onların yüreğine cesaret vermiştik onlar zamanın kralına isyan ederek şöyle demişlerdi:

– Bizim Rabbimiz göklerin ve yerin rabbidir. On-
dan başka bir ilaha asla dua ile yalvarmayacağız. Aksi halde gerçeğe aykırı saçma sapan bir söz söylemiş oluruz. 6/56, 19/65, 21/56

15. – Şu bizim halkımız, Allah'ın berisinden bir takım ilahlar edindiler. Onlar hakkında açık ve sağlam bir delil getirilselerdi ya, öyleyse kendi uydurduğu yalanı Allah'a isnat ederek iftira edenden daha zalim kim olabilir? 6/21, 10/17, 11/18-19,

وَإِذِ اغْتَرَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْا إِلَى الْكَهْفِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ
مِزْقًا ﴿١٦﴾ وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَرَاوُرُ عَنْ كَهْفِهِمْ
ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي
فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ
وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَتَحْسَبُهُمْ
أَيْقَاطًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ
وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ
لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمَلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾ وَكَذَلِكَ
بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ
قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا
لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ
فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ
وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ
يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

16. Onlardan biri şöyle dedi:

– Mademki onları ve onların Allah'ın berisinden kulluk ettikleri ilahları terk ettiniz öyleyse mağara-
raya sığın ki Rabbiniz sizi rahmetiyle kuşatsın ve
işinizde kolaylık sağlayıp sizi kurtarsın. 3/64, 7/191...194, 9/31

17. Güneş doğup yükselirken mağaranın sağ ta-
rafına vurup geçtiğini, batarken de sol tarafına
vurup geçtiğini içeriye güneş ışığının girmediğini
görürdün. Onlar, mağaranın dip tarafında geniş
kısımda idiler. İşte bu Allah'ın ayetlerinden biridir.
Kim Allah'ın gösterdiği yoldaysa o doğru yoldadır.
Kim de saparsa onun için bir dost ve yol gösterici
bulamazsın. 4/115, 6/153

18. Onlar uyudukları halde sen onları uyanık zan-
nederdin. Biz onları bir sağ tarafa bir sol tarafa
döndürüyorduk. Köpekleri ise mağaranın girişin-
de ön ayaklarını uzatmış yatıyordu. Onları görsey-

din, kesinlikle onlardan kaçardın ve içini bir ürperti
kaplardı. 10/61, 57/4, 58/7

19. Biz onları nasıl uyuttuysak aynı şekilde uyan-
dırdık ve aralarında ne olup bittiğini sormaya baş-
ladılar içlerinden biri:

– Bu halde ne kadar kaldınız? Diye sordu. Bir di-
ğeri:

– Bir gün veya daha az kalmış olmalıyız dedi. Di-
ğerleri ise:

– Ne kadar uyuyup kaldığınızı en iyi Rabbiniz bi-
lir, şimdi içinizden birini şu parayla şehre gönderin
de bir baksın hangi yiyecek daha temiz/helal ise
ondan size yiyecek alıp getirsin. Fakat çok dikkatli
olsun, bizim burada olduğumuzu kimseye hisset-
tirmesin, dediler. 6/60, 39/42

20. –Eğer onlar sizi ele geçirecek olurlarsa ya sizi
taşlayarak öldürürler ya da zorla sizi kendi dinleri-
ne geri döndürürler. İşte o zaman ebediyen iflah
olmazsınız. 14/13

وَكَذَلِكَ أَغْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيُغْلَبُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ
السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرُهُمْ فَقَالُوا
ابْنُوا عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمُ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا
عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ۖ سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ
رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا
بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ
بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً
ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ۖ وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ
إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ عَدَا ۖ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ۚ وَادْكُرْ رَبَّكَ إِذَا
تَسَبَّحْتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنَّ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا ۖ
وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ۖ
قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ
بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي
حُكْمِهِ أَحَدًا ۖ وَاتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ كِتَابِ
رَبِّكَ لَا مُبَدَّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۖ

21. İşte böylece halkın onlardan haberdar olmalarını sağladık ki, Allah'ın öldükten sonra diriltme vaadinin hak olduğunu ve kıyametin de şüphe götürmez bir gerçeklik olduğunu anlasınlar. Bir süre sonra halk, aralarında onlar hakkında tartışmaya başladı, bir kısmı "Onların üzerine bir anıt dakin onların durumunu Rableri daha iyi bilir" dedi, onlar üzerinde egemenlik kurmuş gurup ise kesinlikle oraya bir mabet inşa edeceğiz dediler. 10/55, 16/38, 40/77

22. Bir zaman sonra bilinmeyen hakkında atıp tutma kabilinden bazıları, onlar üç kişiydiler dördüncüleri köpekleriydi, bir kısmı da beş kişiydiler altıncıları köpekleriydi bir diğeri de onlar yedi kişiydiler sekizincileri de köpekleriydi diyecekler. De ki: "Onların sayısını en iyi Rabbim bilir." Unutma ki onlar hakkında pek az kişi bilgi sahibidir. Bu konuda sana verilen bilgi ile yetin ve onlarla tartışmaya girme ve onlar hakkında da hiç kimseye bir şey sorma! 10/61, 34/3

23. Ve hiç bir şey için de "Ben şunu yarın mutlaka yapacağım" deme! 68/17...33

24. "İnşallah/Allah dilerse yaparım" de. Olur, da bunu unutursan derhal Rabbini an ve "Umulur ki

Rabbim beni bundan daha güzel bir bilinç ve davranışa eriştirir" de!

25. (Bazıları) "O gençler, mağarada üç yüz sene kaldılar," dediler. (Bazıları da) buna dokuz sene daha eklediler. 18/19

26. De ki: "Onların uykuda ne kadar kaldıklarını en iyi bilen Allah'tır. Zira göklerin ve yerin bilinmeyenlerini bilmek Allah'a aittir. O, öyle mükemmel görür öyle mükemmel işitir ki, göklerde ve yerde bulunanların ondan başka koruyucuları yoktur. O, otoritesine ve hükmüne hiç kimseyi ortak etmez. 17/111, 25/2

27. O halde sen Rabbinin kitabından sana vahye-dileni oku. Zira Onun kelimelerini/sözlerini değiştirebilecek bir güç yoktur, Ondan başka bir sığınak bulman da mümkün değildir. 6/114-115, 7/52, 11/1...3, 42/21

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ وَالْعَشيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ
فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ
فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ
يَسْتَعِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ
وَسَاءَتْ مُرْتَقَقًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا
لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَكَبِّرِينَ فِيهَا
عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَقَقًا ﴿٣١﴾ وَاصْبِرْ لَهُمْ
مَقَالًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا
بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَهَا
وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ
فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

28. Rabblerinin rızasını isteyerek sabah akşam ona yalvaranlarla birlikte olmaya devam et! Dünya hayatının çekiciliğine aldanıp onlardan yüz çevirme. Hevasının peşinden gittiği için işi gücü aşırılık olan bundan dolayı kalbini zikrimiz Kur'an'dan gafil bırakan kimseye sakın uyayım deme! 18/46, 25/43, 28/60, 42/36, 43/33...35

29. Ve de ki:

– Hak Rabbinizden gelen Kur'an'dır, artık dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin. Ama şunu iyi bilsin ki bu mesaja haksızlık edenler için kendilerini alevden duvarların çepeçevre kuşattığı bir ateş hazırladık. Susuzluktan kavrulup su istediklerinde kendilerine suratlarını yakıp kavuran demir eriği gibi bir su sunulacak. Ne kötü bir içecektir o ve ne korkunç bir yerdir orası. 2/176-213, 10/108, 17/105...107

30. Ama iman edip, imanının gereği güzel işler yapanlara gelince biz böyle güzel işler yapanların mükâfatını asla zayi etmeyiz. 4/173, 29/9, 39/35

31. İşte bunlar için altından ırmakların çağıladığı Adn cennetleri vardır. Orada onlar altın bilezikler takıp süslenirler, ince ve kalın ipekten yapılmış yeşil elbiseler giyerler. Orada tahtlar üzerine zevkle kurulurlar. Ne güzel ödöldür o. Ne güzel ne hoş bir yerdir orası! 13/23, 22/23, 35/33, 76/21

32. Onlara şu iki adamın ibretlik hikâyesini örnek ver: Onlardan birisine iki üzüm bağı vermiş çevresini de hurma ağaçlarıyla donatmış ve iki bağının arasında da ekinler bitirmişti. 68/17...33

33. Her iki bağ da ürünlerini tam veriyor, verimlilikte en küçük bir düşüş yaşanmıyordu üstelik bu iki bağın arasından bir de ırmak akıtmıştı. 13/3-4, 57/20

34. Üstelik onun başka gelir kaynakları da vardı, arkadaşıyla konuşurken "Benim servetim seninkinden çok ve nüfus olarak da senden üstünüm" dedi. 34/35...37, 72/24

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ
 أَبَدًا ۖ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ
 خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ۖ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ
 بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّيَكَ رَجُلًا ۖ
 لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ۖ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ
 جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تَرَنِّا أَقَلَّ مِنْكَ
 مَالًا وَلَوْلَا ۖ فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
 عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ۖ أَوْ يُصْبِحَ
 مَأْوَاهَا غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ۖ وَأَحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ
 يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَفْتَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ
 يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ۖ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ۖ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ
 خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ۖ وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ
 هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَّاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ۖ

35. Kibir ve gururla kendine yazık etmiş olan bu adam bahçesine girerek “Bu bahçenin kuruyup yok olacağını hiç sanmıyorum. 45/24

36. –Aslında ben kıyametin kopacağına da zan-
 netmiyorum ama şayet böyle bir şey olurda Rab-
 bime döndürülecek olursam bundan daha iyisini
 bulacağımdan da eminim” dedi 41/50

37. Konuştuğu arkadaşı ona şöyle dedi:
 – Seni önce topraktan, sonra bir damla sudan/
 spermden yaratan, sonra da seni adam haline ge-
 tiren Allah’a nankörlük mü ediyorsun? 22/5, 23/12...17,
 80/17...23

38. Fakat O Allah, benim Rabbimdir ve ben, Rab-
 bime hiç kimseyi ortak koşmam. 3/64, 5/117, 42/15

39. –Yazık keşke bahçene girdiğinde böbürlene-
 ceğine “Maşallah, Allah ne güzel dileyip yaratmış
 onun gücü ve kuvveti olmadan hiç bir şey olmaz”
 deseydin ya. Her ne kadar sen beni kendinden
 mal ve evlat bakımından küçük görüyorsan da...
 28/60-61, 43/46...56

40. –Belki de Rabbim bana, senin bağından daha
 iyisini verir. Senin bağının üzerine gökten bir afet
 gönderir de kupkuru bir çöle döndürür. 10/24

41. –Ya da bir daha ulaşamayacağın bir biçimde
 bahçenin suyu çekilir. 67/30

42. Nihayet bir afet geldi ve onun varını yoğunu
 aldı götürdü. Adam tarumar olmuş bağına girin-
 ce boşa giden emeklere, çökmüş çardaklara bakıp

ellerini ovuşturarak pişmanlığını şöyle dile getiri-
 yordu “Ah keşke Rabbime hiç kimseyi ortak koş-
 masaydım.” 56/63...70

43. Zira ona Allah’tan başka yardım edecek ne bi-
 rileri vardı ne de kendi başının çaresine bakabile-
 cek durumdaydı. 26/92...103, 28/81

44. İşte orada ve o anda yar ve yardımcı olmak
 da gerçek ilah olan Allah’a aittir. Zira O, en iyi ödü-
 lü verendir ve en iyi sonucu belirleyendir. 3/25-195, 4/40,
 16/97, 89/15...30

45. Servetleriyle övünenlere şu dünya hayatının
 örneğini ver: O aynen şuna benzer; gökten yağ-
 dırdığımız yağmurun toprağa karışmasıyla yeryü-
 zünde sık bir bitki örtüsü oluşur sonra da bu yeşil-
 likler kuruyup rüzgârın savurup götürceği çerçöp
 haline gelir. Zira Allah her şeyi yapmaya muktedir-
 dir. 18/...43, 68/17...33

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ تُسِيرُ الْجِبَالُ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاَهُمْ فَلَمْ نُعَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعَرِّضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوَضِعَ الْكِتَابَ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَا لِهَذَا الْكِتَابِ لَا يُعَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ مَا أَشْهَدُهُمْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلَقَ أَنْفُسَهُمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَصَدًا ﴿٥١﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

46. Sahip olduğunuz mal ve evlat şu dünya hayatının geçici süsleridir. Asıl kalıcı olan iyi ve güzel davranışlarsa Rabbinin katında sevapça daha hayırlı ve ümit bağlamaya daha layıktır. 3/14, 10/24, 57/20

47. O gün dağları yerlerinden söküp yürüttüğümüzde yeryüzünün dümdüz olduğunu göreceksin ve o gün geride tek bir kişi bile bırakmadan insanların hepsini bir araya toplayacağız. 20/105...107, 52/10, 84/3, 6/51-94, 36/53

48. Ve insanlar Rabblerinin huzuruna sıra sıra getirilecekler. Biz de onlara diyeceğiz ki: "Bakın sizi daha önce nasıl yarattıysak öylece teker teker huzurumuza geldiniz, oysa siz, bizim böyle bir buluşmayı gerçekleştiremeyeceğimizi zannediyoordunuz." 6/94, 34/31, 78/37...40

49. Sonunda tutulan kayıtlar amel defterleri ortaya konulduğunda suçluların orada yazılanlardan

dehşete düşüp şöyle dediklerini görürsün: "Eyvahlar olsun bize bu nasıl bir kitapmış ki büyük küçük dememiş ne varsa hepsini sayıp dökmüş." Ve yapıp ettikleri her şeyi orada kayıtlı bulacaklar. Zira senin Rabbin kimseye haksızlık etmez. 21/47, 69/18, 75/10...19

50. Hani bir zamanlar meleklere:

– Âdem'in emrine amade olun demiştik, İblis dışında hepsi emre amade olmuşlardı. O, cinlerden idi ve Rabbinin emrine karşı geldi. Şimdi siz, o sizin düşmanınız olduğu halde onu ve avanesini benim dışımda evliya/dostlar mı ediniyorsunuz? Bu zalimler/şeytanı dost edinenler için ne kötü bir değiş tokuştur bu! 2/30...39, 7/11...23

51. Ben, İblis ve avanesini ne göklerin ve yerin yaratılışına şahit kıldım ne de kendilerinin yaratılışına. Ben insanları saptıran bu varlıkları hiç bir zaman kendime yardımcı da edinecek değilim. 43/19

52. Ve o gün Allah, benim yetkilerime ortak olduğunu zannettiklerinizi çağırın diye onlara seslenecek, onları çağıracaklar fakat onlar bu çağrıya hiçbir cevap veremeyecekler. Çünkü biz onların arasına aşılabilir bir uçurum koymuşuzdur. 6/94, 10/28...33

53. Sonunda suçlular ateşi görünce onun içine düşeceklerini anladılar. Ama ondan kaçıp kurtulacak bir çare bulamayacaklar. 6/26...28, 32/12, 42/45

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ
 الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ۝٥٤ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا
 إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ
 الْأُولَىٰ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ۝٥٥ وَمَا يُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ
 إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۚ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
 لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ۝٥٦
 وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا
 قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي
 آذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا
 أَبَدًا ۝٥٧ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا
 لَعَجَلْ لَهُمُ الْعَذَابُ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ
 مَوْئِلًا ۝٥٨ وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
 لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ۝٥٩ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ
 أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ۝٦٠ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ
 بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ۝٦١

54. Andolsun ki biz bu Kur'an'da insanlar için her misali verdik. Fakat insanların çoğu (Karşı çıkmak için) tek yaptıkları tartışmak. 17/89, 30/58, 39/27

55. İnsanlara doğru yol kılavuzu/Kur'an geldiği zaman, onları iman etmekten ve Rabblerinden günahlarının bağışlanmasını dilemekten alıkoyan tek şey; öncekilerin başına gelenlerin kendi başlarına da gelmesini veya ahiret azabının getirilip gözlerinin önüne serilmesini istemeleridir. 9/70, 14/9...13, 17/94, 50/12...14

56. Oysa biz elçileri sadece müjdeciler ve uyarıcılar olarak göndeririz. Gerçeği örtbas eden kâfirler ise aslı esası olmayan batıl inanç ve iddialara sarılarak hakikati kuran ı geçersiz kılmak için mücadele ederler ve ayetlerimizi ve uyarılarımızı hafife alarak alay ederler. 2/119, 6/48-130, 36/11

57. Kendisine Rabbinin ayetleri hatırlatıldığında, ondan yüz çeviren ve önceden yaptıklarını unutan kimseden daha zalim/Kur'an'a haksızlık eden kim olabilir? Bundan dolayı biz de onların kalplerine Kur'an'ı anlamalarına engel olacak perdeler gerdik, kulaklarına da ağırlıklar koyduk. Dolayısıyla sen onları doğru yola çağırırsan da onlar asla doğru yola gelmezler. 7/146, 10/71, 17/45...49, 40/11...13

58. Bütün bunlara rağmen senin Rabbin yine de çok bağışlayıcı ve çok merhametlidir. Eğer onları işledikleri günahlar dolayısıyla hemen cezalandıracak olsaydı onların azabını hızlandırır hemen cezalandırırdı. Fakat onların cezalandırılması için bir süre vardır. İşte o gün gelince Allah dışında bir sığınak asla bulamayacaklar. 15/49, 16/61, 20/82, 35/45, 39/53...60

59. İşte kendilerine yazık ettikleri için helak ettiğimiz ülkeler ortada, onlara da helak etmeden önce bir süre vermiştik. 6/131, 9/115-116, 28/59

60. Hani bir zamanlar Musa genç yoldaşına:

– İki denizin birleştiği yere ulaşmaya kararlıyım oraya ulaşmam yıllar sürse bile, demişti. 28/2...6

61. O ikisi, iki denizin birleştiği yere ulaştıklarında balıklarını unuttular. O sırada balık denizde kaybolup gitti.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِقَتِيهِ اٰتِنَا غَدَاةًۢ نَا۟ لَقَدْ لَقَيْنَا مِنْ سَفَرِنَا
 هٰذَا نَصَبًا ﴿١٢﴾ قَالَ اَرَاَيْتَ اِذْ اَوَيْنَا۟ اِلَى الصَّخْرِهٖ فَاِنِّى۟ نَسِيتُ
 الْحُوٓتَ وَمَا اَنْسَانِيْهِۦ اِلَّا الشَّيْطٰنُ اَنْ اَذْكُرَهٗ وَاَتَّخَذَ سَبِيْلَهٗ فِى
 الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿١٣﴾ قَالَ ذٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلٰى اٰثَارِهِمَا
 فَصَصًا ﴿١٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا اٰتَيْنَاهُ رَحْمَةًۭ مِنْۢ عَلَيْنَا
 وَعَلَّمْنَاهُۦ مِنْ لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿١٥﴾ قَالَ لَهُۥ مُوسٰى هَلْ اَتَّبِعَكَ عَلٰى
 اَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عَلَّمْتَ رُشْدًا ﴿١٦﴾ قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِيَ
 صَبْرًا ﴿١٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلٰى مَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ خُبْرًا ﴿١٨﴾ قَالَ
 سَتَجِدَنِى۟ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ صَابِرًا وَّلَا اَعْصِى لَكَ اَمْرًا ﴿١٩﴾ قَالَ فَاِنِ
 اَتَّبَعْتَنِى۟ فَلَا تَسْأَلْنِى۟ عَنْ شَيْءٍ حَتّٰى اُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٢٠﴾
 فَاَنْطَلَقَا حَتّٰى اِذَا رَكِبَا۟ فِى السَّفِيْنَةِ خَرَقَهَا۟ قَالَ اَخْرَقْتُهَا لِتُغْرِقَ
 اَهْلَهَا۟ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا اِمْرًا ﴿٢١﴾ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ
 مَعِيَ صَبْرًا ﴿٢٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِى۟ بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِى۟ مِنْ
 اَمْرِى۟ عُسْرًا ﴿٢٣﴾ فَاَنْطَلَقَا حَتّٰى اِذَا لَقِيَا عُلَٰمًا فَقَتَلَهُۥ قَالَ
 اَقْتَلْتُ نَفْسًا زَكِيَّةًۢ بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا كُفْرًا ﴿٢٤﴾

62. İki denizin birleştiği yeri geçince Musa yanındaki gence:

– Hadi aızığımızı getir de yiyelim bu yolculuk bizi bir hayli yordu, dedi.

63. – Tüh gördün mü bak, hani biz kayanın dibinde mola vermiştik ya işte orada balığı unutmuşum, onu bana mutlaka şeytan unutturdu şaşılacak bir şekilde o da deniz de kaybolup gitti, dedi.

64. Musa:

– İşte bizimde aradığımız tam orasıydı, dedi ve geldikleri yere izlerini takip ederek geri döndüler.

65. Derken orada kendisine rahmet/vahiy verdiğimiz ve katımızdan bir ilim öğrettiğimiz kullarımızdan biriyle karşılaştılar.

66. Musa ona:

– Sana öğretilen özel bilgiden hakikate ulaştıracak kadar bana öğretmen için seninle birlikte gelebilir miyim? Dedi.

67. O da:

– Sen benimle birlikte olmaya katlanamazsın.

68. – İç yüzünü bilmediğin şeylere nasıl katlanabilirsin ki? Dedi. 2/216

69. – Allah'ın izniyle benim sabırlı olduğumu göreceksin ve senin yaptığın hiçbir işe karşı çıkmayacağım, dedi. 39/10

70. – Eğer benimle geleceksen yaptığım işin iç yüzünü sana anlatıncaya kadar bana hiçbir şey sormayacaksın.

71. Ve böylece yola koyuldular ve bir gemiye bindiler. Bilge kişi durduk yerde gemide bir delik açtı. Musa ona:

– Sen yolcuları boğmak için mi deldin? Sen gerçekten çok tehlikeli bir şey yaptın, dedi.

72. – Bilge kişi:

– Ben sana benimle beraber olmaya katlanamazsın dememiş miydim? Diye cevap verdi.

73. – Musa:

– Unuttuğum şeyden dolayı beni azarlama ne olur bu yolculuğumda bana zorluk çıkarma! Dedi.

74. Tekrar yola koyuldular derken bir oğlan çocuğuna rastladılar ve o kişi tuttu çocuğu oracıkta öldürüverdi. Musa:

– Masum bir çocuğu sebepsiz yere niye öldürdün gerçekten yaptığın iş çok kötü, dedi.

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ
 إِنَّ سَأْلُكَ عَنِ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ
 لَدُنِّي عُذْرًا ﴿٧٦﴾ فَأَنْطَلَقَا حَتَّى إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا
 أَهْلُهَا فَأَبَوْا أَنْ يُصَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ
 فَأَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هَذَا فِرَاقُ
 بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾
 أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ
 أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾
 وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا
 وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ
 رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
 وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ
 يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا
 فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾
 وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

75. – Ben sana, benimle birlikte olmaya katlanamazsın dememiş miydim? Dedi.

76. – Musa:

– Bundan sonra sana bir şey soracak olursam artık benimle arkadaşlık etme! Zaten sana karşı özür dileyecek yüzüm kalmadı, dedi.

77. Bunun ardından yeniden yola koyuldular. Nihayet bir kasabanın halkıyla karşılaştılar ve onlardan yiyecek istediler. Fakat halk onlara konuk-severlik göstermedi. Orada yıkılmak üzere olan bir duvar gördüler ve o kişi duvarı hemen onarıp doğrulttu. Musa ona:

– Eğer isteseydin bunun karşılığında bir ücret alabilirdin, dedi.

78. Bilge kişi:

– Artık seninle benim ayrılma vaktimiz geldi ama katlanamayıp müdahale ettiğin olayların iç yüzünü sana açıklayacağım, dedi.

79. – Gemiden başlayalım. O gemi, geçimlerini denizden sağlayan engelli kişilere aitti. Onu hasarlı hale getirmek istedim zira onların varacağı yerde gördüğü her sağlam gemiye el koyan bir hükümdar vardı. 2/216

80. – Öldürdüğüm çocuğa gelince; onun ana babası mümin kimseler idi. Çocuğun, ana babasını

azgınlık ve küfre sürüklemesinden endişe ettik. 29/8, 31/14, 46/15...17

81. – Böylece Rabblerinin onlara ahlakça daha temiz, ondan daha iyi, sevgi ve şefkat olarak onlara daha yakın bir evlat vermesini istedik. 25/74

82. – Gelelim duvara: Duvar şehirde yaşayan iki yetim çocuğa aitti. Duvarın altında da o çocuklara ait bir define vardı. Babaları da temiz ve iyi bir insandı. Rabbin, onların ergenlik çağına ulaşmasını ve Rabbinden bir rahmet olarak bu defineyi çıkarmalarını istedi. Dolayısıyla bütün bunları ben, kendiliğimden yapmış değilim. İşte senin bir türlü katlanamadığın olayların iç yüzü budur. 18/44

83. Sana Zülkarneyn'i soruyorlar. De ki:

– Onunla ilgili size bir takım bilgiler vereceğim.

3/138, 7/2

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ۚ فَاتَّبَعَ سَبَبًا ۚ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ ۖ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَاذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّمَا أَنْتَ مُعَذِّبٌ وَإِنَّمَا اتَّخَذَ فِيهِمْ حِسَابًا ۚ قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا ۚ وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءٌ الْحُسْنَىٰ ۖ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ۚ ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ۚ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْرًا ۚ كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ۚ ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ۚ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ۚ قَالُوا يَاذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّا يَا جُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ۚ قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ۚ آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي أُفْرِغَ عَلَيْهِ قِطْرًا ۚ فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ۚ

84. Gerçekten biz ona yeryüzünde geniş imkânlar güç ve kudret verdik ve ona muhtaç olduğu her şeye ulaşma imkânı ve yollarını bahsettik. 22/41

85. O da sahip olduğu imkânlarla yola koyuldu. 18/89

86. Nihayet güneşin (Süreklı) battığı yere varınca, orada gördü ki güneş sanki kara balçıklı bir suya batıyor. Orada inkârcı bir toplum buldu.

Ona dedik ki:

Ey Zülkarneyn, istersen onları cezalandırır; istersen iyi davranırsın.

87. Zülkarneyn şöyle dedi:

– Kim, kötülük ve zulüm yaparsa onu biz cezalandırırız, zamanı geldiğinde de Rabbine döndürülür. Rabbi de onu korkunç bir azapla cezalandırır.

88. Fakat kim de iman eder ve güzel işler yaparsa, ona da karşılık olarak güzel bir mükâfat vardır ve biz ona her türlü kolaylığı sağlayacağız. 4/124, 18/2-3, 16/97

89. Sonra sahip olduğu imkânlarla yola koyuldu. 18/85

90. Sonunda, güneşin hiç batmadığı bir yere vardığında onlar için güneşe karşı bir örtü/gece yapmadığımız ve güneşin sürekli üzerlerine doğduğu bir toplum buldu.

91. O'nun güç ve bilgisi işte böyle, zira biz O'nun sahip olduğu her şeyi kapsamlı olarak biliyorduk. 2/77

92. Sonra başka bir yola daha koyuldu.

93. Sonunda iki dağ arasında bir mevkiye vardı. Dağın ötesinde hiç söz anlamaz laf dinlemez bir toplum buldu.

94. Ey Zülkarneyn, dediler, Ye'cüc ve Me'cüc bu ülkede bozgunculuk yapıyorlar. Bizimle onların arasına bir set yapman karşılığında sana vergi verelim mi? 21/96-97

95. Zülkarneyn:

– Rabbimin bana verdiği konum ve imkânlar sizin vereceğinizden daha değerlidir, haydi bana kuvvetinizle destek olunda sizinle onlar arasına aşılmaz bir engel yapayım.

96. – Bunun için bana demir kütleleri getirin. Nihayet iki dağın arası dolup düzleşince onlara:

– Ateşi körükleyin, dedi. Sonunda demir eriyip akkor haline gelince:

– Bana erimiş bakır getirin onun üzerine döküyüm, dedi. 57/25

97. Bundan sonra düşmanları ne o Seddi aşabildi ne de orada bir gedik açabildi.

98. Zülkarneyn:

– İşte bu bana Rabbimin bir lütfudur. Rabbimin vaadi geldiği zaman onu yerle bir edecektir, Zira Rabbimin vaadi haktır dedi. 28/61

99. O gün gelince biz onları dalgalar halinde bir-birlerine çarparak çalkanır şekilde kendi hallerine terk edeceğiz ve sura yeniden üflenince de hepsini bir araya toplayacağız. 81/3

100. Ve o gün, gerçeği örtbas eden kâfirleri cehennemle yüz yüze getireceğiz. 79/34...39

101. Çünkü Onlar dünyadayken zikrime/Kur'an'a karşı kör kesilmişler ve ayetlerimi duymaya da tahammül edemiyorlardı. 7/179, 46/26

102. Gerçekleri örtbas edenler kullarımı benim astım olarak evliya edinebileceklerini mi zann ediyorlar. İşte biz cehennemi bu kâfirler için bir konak olarak hazırladık. 34/37, 39/3, 42/9

103. De ki:

– Çalışma bakımından en çok ziyanda olanları size haber verelim mi? 47/1...3

104. Bunlar, iyi şeyler yaptıklarını zannettikleri halde dünyadaki tüm çabaları boşa gitmiştir. 3/117

105. İşte onlar Rabblerinin ayetlerine inanmamış ve ahiret buluşmasını hesaba katmamış böylece yaptığı onca şey boşa gitmiştir. Biz onların amellerini tartmaya dahi değer görmeyeceğiz. 20/123...127, 47/1...3

106. İşte onların cezası, inanmamaları, ayetlerimi ve elçilerimi hafife almalarından dolayı cehennemdir. 17/97...99, 39/71, 67/6...11

107. İman edip imanına yaraşır güzel işler yapanların ise, konuk edilecekleri yer en görkemli cennetler olacaktır. 4/173, 18/31

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ٩٨ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ٩٩ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ١٠٠ الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ١٠١ أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ١٠٢ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ١٠٣ الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهم يُحْسِنُونَ صُنْعًا ١٠٤ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهم وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا تُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنًا ١٠٥ ذَلِكَ جَزَاءُهم جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ١٠٦ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ١٠٧ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ١٠٨ قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ١٠٩ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ١١٠

108. Orada kalıcıdırlar. Oradan ayrılmak istemeyenler. 13/22-23, 37/...61, 43/67...73

109. De ki:

– Rabbimin kelimelerini/hükümlerini yazmak için bütün denizler mürekkep olsa hatta ona bir o kadar daha ilave etsek yine de denizler tükenir de Rabbimin kelimeleri tükenmezdi. 31/27

110. De ki:

– Ben de yalnızca sizin gibi bir beşerim, şu var ki bana ilahınızın sadece tek bir ilah olduğu vahyediliyor. Artık kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, iyi ve güzel işler yapsın ve Rabbine ibadette/kullukta hiç kimseyi O'na ortak koşmasın!/Hiç kimseyi araya sokmasın! 18/38, 28/88, 41/6